

Rapport

Openbaar

Rapportnummer: 2007/334

datum: 28 december 2007

Verzoekschrift van

de heer W. te Vlissingen

met een klacht over een gedraging van

het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen te Gouda

Bestuursorgaan:

de directeur van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen

Klacht

Het LBIO heeft op 19 september 2005 de inning van de kinderalimentatie overgenomen van verzoekers ex-echtgenote en jongmeerderjarige dochter. In dit kader klaagt verzoeker erover dat het LBIO:

bij het bepalen van de achterstand geen rekening heeft gehouden met de tussen hem en zijn ex-echtgenote in januari 2003 gemaakte afspraak over de hoogte van de kinderalimentatie;

bij het bepalen van de achterstand geen rekening heeft gehouden met het feit dat hij de kinderalimentatie bij vooruitbetaling voldoet;

in zijn brieven van 19 en 29 september 2005 niet duidelijk heeft gemaakt waarom hij niet voldoende had aangetoond dat hij aan zijn betalingsverplichting had voldaan, terwijl hij op 24 augustus en 23 september 2005 kopieën van bankafschriften had toegezonden en argumenten had aangedragen waarom hij van mening was dat er geen achterstand bestond;

op 7 oktober 2005 is overgegaan tot het leggen van loonbeslag onder zijn werkgever, terwijl hij op dat moment de rechtmatigheid van de overname van de inning nog steeds betwistte en hierover correspondeerde met het LBIO;

na de gerechtelijke beschikking van 1 maart 2006, waarbij de kinderalimentatie voor zijn jongmeerderjarige dochter met ingang van 5 december 2004 op nihil is gesteld, heeft geweigerd de gedurende die periode berekende opslagkosten en te veel betaalde alimentatie terug te storten;

hem op 4 april 2006 heeft meegedeeld dat het de incassobemiddeling heeft beëindigd, nu zijn ex-echtgenote heeft laten weten niet bereid te zijn tot verrekening van te veel

ontvangen gelden. Volgens een telefonische mededeling van een medewerker van het LBIO op 6 april 2006 hoeft niemand geld aan hem terug te betalen omdat de gelden "onverschuldigd zijn betaald".

Beoordeling

Algemeen

Verzoeker heeft twee dochters waarvoor hij kinderalimentatie moet betalen. De rechter heeft bij uitspraak van 14 november 2001 bepaald dat hij maandelijks per kind f 400 (€ 181,51) moet bijdragen. Op 19, respectievelijk 23 mei 2005 schakelden zijn ex-echtgenote en zijn oudste (jongmeerderjarige) dochter het LBIO in, met het verzoek de inning over te nemen. Ten aanzien van zijn jongste dochter zou hij te weinig en een aantal maanden niet hebben betaald, voor zijn oudste dochter zou hij gedurende een aantal maanden in het geheel geen kinderalimentatie hebben betaald.

Het LBIO schreef verzoeker op 12 augustus 2005 aan met het verzoek binnen drie weken betaalbewijzen te sturen waaruit zou blijken dat hij wel aan zijn betalingsverplichting had voldaan. Zou verzoeker hieraan voldoen, dan zou het LBIO de inning niet overnemen.

Verzoeker reageerde hierop bij brief van 24 augustus 2005. Hierin legde hij uit dat hij sinds de uitspraak van de rechter al bij vooruitbetaling betaalde, dat er afspraken waren gemaakt tussen hem en zijn ex-echtgenote over de hoogte van de kinderalimentatie en dat zijn oudste dochter zelf in haar onderhoud kon voorzien en hij daarom geen kinderalimentatie meer overmaakte. Ook voegde hij bankafschriften bij waaruit bleek dat hij voor zijn jongste dochter gedurende de maanden juni tot en met augustus 2005 kinderalimentatie had overgemaakt.

Het LBIO liet verzoeker bij brief van 19 september 2005 weten dat hij niet of onvoldoende had aangetoond dat hij de verschuldigde bijdragen wel had betaald. De brief die verzoeker had geschreven, was geen afdoende reactie, aldus het LBIO. Op een aantal punten ging het LBIO in zijn brief in, waaronder op de gestelde afspraak en het recht op kinderalimentatie van de oudste dochter.

Verzoeker reageerde hierop bij brief van 23 september 2005. Hij hield voet bij stuk dat er wel degelijk een mondelinge afspraak was gemaakt waarmee het LBIO rekening diende te houden en dat hij tijdig en voldoende had betaald. Ook herhaalde hij waarom hij van mening was niet voor zijn oudste dochter te hoeven betalen.

Bij brief van 29 september 2005 herhaalde het LBIO dat het de inning terecht had overgenomen toen verzoeker niet door middel van bankafschriften had aangetoond dat hij structureel had betaald. Tevens ging het LBIO wederom in op de door verzoeker gestelde afspraak en de wettelijke verplichting kinderalimentatie te betalen tot het bereiken van de

leeftijd van 21 jaar.

Hierop reageerde verzoeker weer. In zijn brief van 13 oktober 2005 schreef hij onder meer dat hij van mening was dat hij middels de meegestuurde bankafschriften wel had aangetoond dat hij maandelijks en structureel de kinderalimentatie tijdig betaalde. Ook noemde hij argumenten waarom het LBIO wel rekening diende te houden met de gemaakte afspraak.

Op 19 oktober 2005 liet verzoekers werkgever weten dat het LBIO loonbeslag had gelegd.

Als gevolg van de hele gang van zaken diende verzoeker op 2 november 2005 een klacht in bij het LBIO. Op 20 november 2005 stuurde hij een rappelbrief. Het LBIO bevestigde de ontvangst van de klacht op 22 november 2005 en liet verzoeker op 23 november 2005 weten dat loonbeslag was gelegd. De werkgever van verzoeker berichtte hem op 21 december 2005 dat het loonbeslag was opgeheven.

De directeur van het LBIO gaf op 23 december 2005 zijn oordeel over de klacht. Hierna volgden nog twee overzichten van betalingen van de zijde van het LBIO.

Op 1 maart 2006 besliste de rechter tot nihilstelling van de kinderalimentatie ten behoeve van het oudste kind met ingang van 5 december 2004. In het licht hiervan verzocht verzoeker het LBIO op 7 maart 2006 om zijn ex-echtgenote te verzoeken het te veel betaalde bedrag terug te betalen of het te verrekenen met de kinderalimentatie voor zijn jongste dochter. Op 4 april 2006 liet het LBIO weten dat het de "incassobemiddeling" ging beëindigen, omdat de ex-echtgenote niet akkoord ging met verrekening.

Op 9 april 2006 diende verzoeker een klacht in bij de Nationale ombudsman.

I. Ten aanzien van het geen rekening houden met een onderling gemaakte afspraak

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat het LBIO bij het vaststellen van de achterstand in de betaalde kinderalimentatie geen rekening heeft gehouden met een tussen hem en zijn ex-echtgenote gemaakte afspraak. Medio januari 2003 had zijn ex-echtgenote hem telefonisch gevraagd of hij het bedrag aan kinderalimentatie wilde verhogen. Aan dit verzoek had hij voldaan met ingang van de daarop volgende maand. In dat gesprek was ook afgesproken dat zij hem weer zou benaderen als er opnieuw behoefte zou ontstaan aan aanpassing van het overeengekomen bedrag. Het nieuw afgesproken bedrag was € 374 per maand voor twee kinderen. Dit was een verhoging met € 10,08 per maand. Er is daarnaast niet ook een indexering toegepast. Sindsdien had verzoekers ex-echtgenote geen verzoek om verhoging meer gedaan.

2. Het LBIO stelde zich in eerste instantie op het standpunt dat alle onderhoudsbijdragen zijn onderworpen aan de wettelijke indexering, tenzij dit uitdrukkelijk is uitgesloten in het convenant of in de rechterlijke uitspraak. Nu hiervan in dit geval geen sprake was, diende verzoeker de indexering gewoon te betalen (zie Achtergrond, onder 1.).

3. Verzoeker beriep zich op artikel 1:402a van het Burgerlijk Wetboek (BW) waarin staat dat de indexering ook bij overeenkomst kan worden uitgesloten (zie Achtergrond, onder 2.1.). Daarnaast gaf hij aan dat nu de rechter in november 2001 de hoogte van de kinderalimentatie had vastgesteld, het redelijk en ook gebruikelijk was om over het volgende jaar geen indexering te hoeven betalen.

4. Het LBIO herhaalde zijn standpunt dat een onderlinge mondelinge, maar ook schriftelijke overeenkomst de uitspraak van de rechter niet kon wijzigen. Hiertoe was alleen de rechter bevoegd. Ook herhaalde het LBIO dat nu in de uitspraak van de rechter van 14 november 2001 niet was vermeld dat de indexering voor het komende jaar moest worden uitgesloten, deze wel moest worden toegepast .

5. De Nationale ombudsman startte zijn onderzoek naar deze klacht op 30 november 2006 en stelde de directeur van het LBIO daarbij een aantal vragen met betrekking tot de gestelde overeenkomst tussen verzoeker en zijn ex-echtgenote.

6. De directeur liet in zijn reactie van 22 februari 2007 weten dat zijn Bureau vaker zaken tegenkomt waarbij partijen voor een jaar overeenkomen om bijvoorbeeld een afgerond bedrag te betalen. Hiermee vervalt echter niet het recht op indexering, aldus de directeur. Het is zo dat conform artikel 1:402a BW de indexering bij overeenkomst kan worden uitgesloten, maar op het moment dat verzoekers ex-echtgenote het LBIO inschakelde was het duidelijk dat zij de indexering op dat moment wenste te ontvangen. Zij gaf in een telefoongesprek op 15 december 2005 met een stafmedewerkster van het LBIO aan dat zij geruime tijd vrede had gehad met het bedrag dat verzoeker haar voldeed, maar dat er geen sprake was van afzien van indexering over die periode. De directeur acht de klacht dan ook niet gegrond. Overigens merkte de directeur nog op dat hij van mening was dat navraag naar het bestaan van deze overeenkomst na ontvangst van de brief van verzoeker van 24 augustus 2005, gewenst was geweest.

7. Verzoeker reageerde hierop bij brief van 30 maart 2007. Hij schreef onder meer dat zijn ex-echtgenote het bestaan van de afspraak niet ontkende, alleen het afzien van de indexering. Dat was volgens hem een bevestiging dat er wel degelijk een afspraak was gemaakt. Deel van de afspraak was dat zij hem zou benaderen als zij weer een verhoging wilde. Dit heeft zij nooit rechtstreeks aan hem aangegeven.

8. In reactie hierop gaf het LBIO in zijn brief van 15 mei 2007 aan dat het niet noodzakelijk is dat de ontvangstgerechtigde vooraf de betalingsplichtige benadert omtrent een openstaande achterstand.

Beoordeling

9. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat bestuursorganen gevolg geven aan rechterlijke uitspraken en, indien zij namens een partij handelen, tevens aan tussen partijen gemaakte afspraken.

10. De Nationale ombudsman stelt zich op het standpunt dat wanneer een van beide partijen aanvoert dat er sprake is van onderling gemaakte afspraken, het LBIO hiernaar onderzoek doet, teneinde op de juiste gronden over te kunnen gaan tot overname van de inning. Immers, wanneer beide partijen akkoord zijn gegaan met een gewijzigd bedrag aan kinderalimentatie of het uitsluiten van de indexering, dient het LBIO deze afspraken te respecteren. Echter, als gesteld wordt dat er sprake is van een mondelinge afspraak en deze wordt betwist, hoeft het LBIO hiermee geen rekening te houden. Het is dan aan de rechter om hierover uitsluitel te geven. Tot dat moment kan het LBIO niet anders dan gevolg geven aan hetgeen in de uitspraak van de rechter is opgenomen, of aan op schrift tussen betalingsplichtige en ontvangstgerechtigde vastgelegde afspraken.

In dit geval gaf verzoeker aan dat er sprake was van een mondelinge afspraak die behelsde dat verzoeker vanaf februari 2003 een hoger bedrag aan kinderalimentatie zou gaan betalen. Het LBIO deed op 15 december 2005 navraag naar deze afspraak. De afspraak werd door de ontvangstgerechtigde niet betwist. Wat zij wel betwistte was dat deze afspraak ook betrekking had op het uitsluiten van de wettelijke indexering.

Gelet op het vorenstaande is de Nationale ombudsman van oordeel dat het LBIO niet was gehouden om bij het vaststellen van de hoogte van de achterstand de indexering buiten beschouwing te laten. Dit deel van de afspraak werd immers betwist. Nu de indexering wettelijk is vastgelegd en hierover door beide partijen geen aantoonbare afspraken waren gemaakt, kon het LBIO verzoeker houden aan zijn verplichting om de kinderalimentatie jaarlijks met de vastgestelde indexering te verhogen. Deze indexering moest voor het eerst worden toegepast in 2004 op het tussen partijen overeengekomen bedrag. Al met al is de Nationale ombudsman van oordeel dat het LBIO niet in strijd met het vereiste van rechtszekerheid heeft gehandeld.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

De Nationale ombudsman is overigens met de directeur van mening dat het LBIO wel eerder dan op 15 december 2005 navraag had mogen doen bij de ontvangstgerechtigde naar deze afspraak, omdat verzoeker hiervan in zijn brief van 24 augustus 2005 al melding had gemaakt. Naar de Nationale ombudsman heeft opgemaakt uit de brief van de directeur is dit sindsdien een standaardwerkwijze geworden die inmiddels breed wordt toegepast.

II. Ten aanzien van het geen rekening houden met het vooruitbetalen van de kinderalimentatie

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er tevens over dat het LBIO bij het vaststellen van de hoogte van de achterstand geen rekening heeft gehouden met het feit dat hij bij vooruitbetaling betaalt. In de eerste brief van het LBIO aan verzoeker, van 12 augustus 2005, staat vermeld dat de kinderalimentatie bij vooruitbetaling dient te geschieden. Hij heeft de eerste betaling verricht op 2 november 2001, ruim voor de eerste kalenderdag van de volgende maand en derhalve vóór de rechterlijke uitspraak van 14 november 2001. Hij is dan ook van mening dat hij zich aan de daarvoor geldende wettelijke eisen heeft gehouden. In de brief van 24 augustus 2005 kaartte hij dit aan en voegde hij ook een overzicht van transacties in de periode december 2004 tot en met augustus 2005 bij.

2. In zijn reactie op de klacht stelde de directeur van het LBIO in zijn brief van 22 februari 2007 dat bij het toewijzen van een betaling aan een maandperiode gekeken wordt naar de omschrijving die is meegegeven aan de betaling. Dit doet het LBIO conform artikel 6:43 BW (zie Achtergrond, onder 2.2.). Indien hieruit niet is op te maken voor welke periode dit is bedoeld, kijkt het LBIO naar het moment waarop de bijdrage met de jaarlijkse indexering is verhoogd. Is de bijdrage in december verhoogd, dan wordt ervan uitgegaan dat bij vooruitbetaling wordt betaald. Wordt de bijdrage in januari verhoogd, dan wordt uitgegaan van een betaling voor de maand waarin het is ontvangen.

In het geval van verzoeker werd de bijdrage begin 2005 niet verhoogd. Uit het bankafschrift dat verzoeker bij zijn brief van 24 augustus 2005 had gevoegd, bleek dat hij in begin februari 2003 voor het eerst de bijdrage had verhoogd. Hieruit bleek het LBIO dan ook dat hij niet bij vooruitbetaling zijn bijdrage voldeed. Daarnaast ontvangt verzoekers ex-echtgenote de bedragen steeds aan het begin van de maand en rekent zij de bedragen ook toe aan deze (lopende) maand. Als voorbeeld noemde het LBIO een betaling die de ex-echtgenote op 2 december 2004 ontving en die bestemd was voor de maand december. Deze was door verzoeker waarschijnlijk eind november 2004 overgemaakt en bedoeld voor de maand december. Ook overwoog het LBIO nog dat verzoeker had gesteld dat hij op 2 november 2001 voor het eerst een bedrag had overgemaakt. Dit was volgens verzoeker ruim voor de uitspraak van de rechter. Het LBIO stelde hiertegen over dat het echtscheidingsconvenant reeds op 26 september 2001 was getekend, waardoor de kinderalimentatie toen al verschuldigd was. Tot slot merkte het LBIO nog op dat verzoeker op de brief van 12 augustus 2005 aantekeningen had gemaakt, waaruit kon worden afgeleid dat hij zelf de betaling van 2 december 2004 aan de maand december 2004 toerekende. Het LBIO had van de Nationale ombudsman een kopie van deze brief ontvangen. De directeur acht verzoekers klacht ongegrond.

3. Verzoeker reageerde hierop bij brief van 30 maart 2007. Hij schreef dat hij al in juni 2001 was begonnen met het betalen van de kinderalimentatie. Dit was een aantal maanden eerder dan de rechterlijke uitspraak. Over de verhoging in februari 2003 vermeldde hij nog dat dit was geschied naar tevredenheid van zijn ex-echtgenote. Op die datum was daarom de mondelinge overeenkomst toegepast.

Beoordeling

4. Nu verzoeker bij het overmaken van de kinderalimentatie geen betalingskenmerk toevoegt, is daaruit niet op te maken aan welke maand de betaling toegerekend moet worden. Aangezien de indexering nooit door verzoeker (en zijn ex-echtgenote) is toegepast, is ook daaruit niet af te leiden aan welke maand een betaling moet worden toegeschreven. In januari 2003 heeft zijn ex-echtgenote verzocht om een verhoging van de kinderalimentatie, waaraan verzoeker gevolg heeft gegeven. Hiermee is de verhoging in februari 2003 te verklaren, maar daaruit is niet af te leiden of verzoeker bij vooruitbetaling heeft betaald. Nu de Nationale ombudsman niet beschikt over de bankafschriften vanaf juni 2001, moet gekeken worden naar andere kenmerken om hierin helderheid te krijgen. Gelet op de datum waarop het bedrag maandelijks wordt bijgeschreven op de rekening van de ex-echtgenote, dit is volgens het transactieoverzicht (bijna) altijd de 2de of de 4de van de maand, gaat de Nationale ombudsman ervan uit dat deze bedragen aan het eind van de voorgaande maand door verzoeker zijn overgemaakt. Het komt de Nationale ombudsman niet aannemelijk voor dat verzoeker aan het eind van een maand de kinderalimentatie overmaakt voor niet de komende maand, maar de maand erop. De Nationale ombudsman gaat er dan ook vanuit dat verzoeker de bedoeling heeft bij vooruitbetaling de kinderalimentatie te voldoen, maar dat deze betalingen aan het begin van de lopende maand pas op de rekening van de ex-echtgenote worden bijgeschreven. Hiermee betaalt verzoeker feitelijk niet bij vooruitbetaling. Het LBIO kan dan ook geen rekening houden met vooruitbetaalde betalingen.

De klacht mist feitelijke grondslag.

III. Ten aanzien van het niet duidelijk maken waarom niet aan de betalingsverplichting was voldaan in brieven van 19 en 29 september 2005

Bevindingen

1. Voorts klaagt verzoeker erover dat het LBIO hem in zijn brieven van 19 en 29 september 2005 niet voldoende duidelijk heeft gemaakt waarom hij volgens het LBIO niet aan zijn betalingsverplichting had voldaan. Verzoeker had in zijn brieven van 24 augustus en 23 september 2005 naar eigen zeggen voldoende argumenten aangevoerd en feiten aangeleverd die het tegendeel bewezen. Hierop is het LBIO volgens verzoeker niet afdoende ingegaan.

De punten die verzoeker in zijn brief van 24 augustus 2005 aandroeg betroffen de afspraak die hij met zijn ex-echtgenote had gemaakt (zie onder I.); het bij vooruitbetaling voldoen van de kinderalimentatie (zie onder II.); het niet betalen van kinderalimentatie aan zijn oudste dochter, omdat zij in haar eigen levensonderhoud voorzorg en tot slot betalingsbewijzen waarmee hij aantoonde de kinderalimentatie voor zijn jongste dochter voor de maanden juni, juli en augustus 2005 te hebben betaald. Tevens deed hij een voorstel om een door hem berekend maandelijks bedrag aan kinderalimentatie te betalen.

In zijn brief van 23 september 2005 herhaalde hij deze punten uitvoerig en voegde hier nog aan toe dat het gebruikelijk is de indexering voor het eerste jaar uit te sluiten als een uitspraak aan het eind van het jaar wordt gedaan. Ook schreef hij dat hij tot en met september 2005 had betaald en dat er niet geïncasseerd mag worden voor termijnen ouder dan zes maanden. Met andere woorden dat er geen achterstand bestond. Wederom deed hij een voorstel voor een nieuw bedrag aan kinderalimentatie.

2. Het LBIO schreef in zijn reactie op de eerste brief dat verzoeker niet of onvoldoende had aangetoond dat hij de verschuldigde bijdrage aan zijn ex-echtgenote en oudste dochter had betaald. Wel had het LBIO een brief van verzoeker gekregen, maar dat was geen afdoende reactie, aldus het LBIO in zijn brief van 19 september 2005. De inning werd daarom overgenomen. Vervolgens ging het LBIO in op een drietal door verzoeker aangekaarte punten. Dit betrof de verplichting de indexering te betalen, omdat dit niet was uitgesloten in het echtscheidingsconvenant of de rechterlijke uitspraak; de betalingen voor de maanden juni tot en met augustus 2005 voor de jongste dochter en ten slotte de verplichting om voor zijn oudste dochter te blijven betalen tot haar 21ste verjaardag. Alleen wanneer zij zelf bij verzoeker zou aangeven dat zij geen aanspraak meer wilde maken op zijn bijdrage, of in geval van nihilstelling door de rechter zou hij van deze verplichting worden ontslagen.

In de brief van 29 september 2005 schreef het LBIO dat verzoeker niet had voldaan aan het verzoek om bankafschriften toe te sturen. Daarom kon het LBIO dan ook niet vaststellen of verzoeker structureel de kinderalimentatie overmaakte, hetgeen verzoeker stelde. Het LBIO had de inning om die reden overgenomen. Nogmaals wees het LBIO verzoeker erop dat een onderlinge afspraak een rechterlijke uitspraak niet kan wijzigen.

Ook werd weer aangehaald dat de indexering wel moest worden toegepast, omdat deze niet was uitgesloten in de rechterlijke uitspraak. Tot slot verwees het LBIO verzoeker naar artikel 1:395a en b BW in verband met de alimentatieverplichting tot het 21ste jaar.

3. De directeur van het LBIO reageerde bij brief van 22 februari 2007 op deze klacht. Hij schreef dat hij de mening van verzoeker niet deelde dat zijn Bureau niet voldoende zou hebben gemotiveerd waarom er een achterstand in de betalingen bestond. Op een aantal door verzoeker aangedragen punten was in de brief van 19 september 2005 ingegaan, zoals de indexering, het feit dat hij tot de 21ste verjaardag van zijn kinderen voor ze moet

betalen en ook waren de betalingen van juni, juli en augustus 2005 bevestigd. Met deze gemotiveerde brief had het LBIO aangegeven dat niet aan de betalingsverplichting was voldaan. In de tweede brief van het LBIO van 29 september 2005 was nog verwezen naar twee wetsartikelen met betrekking tot het doorlopen van de betalingsverplichting tot het 21ste jaar. Overigens merkte de directeur op dat in deze brief ten onrechte had gestaan dat de indexeringsverhoging moest worden toegepast omdat deze niet door de rechter was uitgesloten. De klacht acht hij niet gegrond.

4. Verzoeker schreef in reactie hierop dat de directeur voorbij was gegaan aan het feit dat de betalingen waren voldaan tot en met augustus 2005. Later bevestigde het LBIO de betalingen voor deze maanden. Volgens de huisregels van het LBIO kan de ontvangstgerechtigde pas een verzoek om overname doen als de kinderalimentatie voor een aantal maanden niet wordt ontvangen, aldus verzoeker. Vervolgens, schreef verzoeker, nam het LBIO het standpunt in dat de indexering toegepast moest worden, omdat deze door de rechter niet was uitgesloten. Echter, volgens verzoeker is ook een mondelinge afspraak daarover bindend. Hij verwees daarvoor naar artikel 1:402a BW.

5. Het LBIO liet in een laatste reactie van 15 mei 2007 weten dat er volgens de ex-echtgenote geen sprake was van een mondelinge overeenkomst. De directeur verwees daarvoor naar zijn standpunt ten aanzien van het eerste klachtonderdeel (zie onder 1.6.). Daarnaast merkte de directeur op dat verzoeker in zijn brief van 24 augustus 2005 had aangegeven dat hij de eerste brief van het LBIO van 12 augustus 2005 had opgevat als een verzoek om verhoging van de kinderalimentatie.

Beoordeling

6. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering.

7. Verzoeker maakte in zijn brief van 24 augustus 2005 duidelijk dat hij van mening was dat er geen sprake was van een achterstand in de betaling van de kinderalimentatie. Dit onderbouwde hij door te stellen dat hij voor zijn jongste dochter maandelijks bij vooruitbetaling het met zijn ex-echtgenote in 2003 overeengekomen bedrag betaalde. Hij voegde bankafschriften bij om dit te staven. Daarnaast gaf hij aan al een aantal maanden niet meer voor zijn oudste dochter te betalen, omdat zij in haar eigen levensonderhoud kon voorzien. Hij was haar naar zijn mening dus niets verschuldigd. Het LBIO heeft hierop per brief van 19 september 2005 gereageerd.

Het LBIO ging ervan uit dat het in deze brief voldoende had duidelijk gemaakt dat met de beweerdelijke afspraak tussen verzoeker en zijn ex-echtgenote geen rekening hoefde te worden gehouden en verder dat verzoekers betalingsverplichting voor zijn oudste dochter tot haar 21ste jaar doorliep. Daarom werd de inning overgenomen.

De Nationale ombudsman overweegt dat, hoewel de uitleg van het LBIO vrij summier is geweest en op een enkel punt niet volledig (hetgeen de directeur ook later heeft erkend), er op zich geen wezenlijke informatie ontbrak. In de brief van 19 september 2005 stonden voldoende aanknopingspunten voor verzoeker om daaruit te kunnen opmaken op welke wijze hij tekort was geschoten in zijn betalingsverplichting. Achteraf is gebleken dat de uitleg bij verzoeker nog niet alle twijfel had weggenomen over de juistheid van de overname. Dit doet echter niets af aan het feit dat er inhoudelijk op verzoekers argumenten is gereageerd.

Het LBIO heeft op dit punt dan ook niet gehandeld in strijd met het motiveringsvereiste.

De Nationale ombudsman is overigens wel van oordeel dat het LBIO naar het bestaan van de afspraak over de hoogte van de alimentatie nader onderzoek had moeten verrichten. Zoals onder I. is opgemerkt, gaat de Nationale ombudsman ervan uit dat dit in soortgelijke zaken inmiddels wel gebeurt en dus een standaardwerkwijze binnen het LBIO is geworden.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

IV. Ten aanzien van het overgaan tot loonbeslag

Bevindingen

1. Tevens klaagt verzoeker erover dat het LBIO op 7 oktober 2005 is overgegaan tot het leggen van loonbeslag onder zijn werkgever, terwijl hij op dat moment de rechtmatigheid van de overname nog betwistte en hierover correspondeerde met het LBIO. Hij gaf dit ook aan in zijn klachtbrief aan het LBIO van 2 november 2005. Hij schreef dat de incassomaatregel verstrekkende gevolgen voor hem had en hem met ongewenste kosten belastte. Op 19 oktober 2005 had zijn werkgever hem van het loonbeslag op de hoogte gesteld. Met ingang van oktober 2005 zou er maandelijks € 900 op zijn salaris worden ingehouden. Op 23 november 2005 stelde het LBIO verzoeker in kennis van het loonbeslag. Zijn werkgever liet hem bij brief van 21 december 2005 weten dat het loonbeslag zo spoedig mogelijk zou worden beëindigd.

2. In de brief van 19 september 2005 kondigde het LBIO aan dat de inning was overgenomen en dat het zou overgaan tot het treffen van incassomaatregelen indien het LBIO niet binnen tien dagen een betaling had ontvangen. In de brief van 29 september 2005 verwees het LBIO nogmaals naar de eerder aangekondigde incassomaatregelen indien betaling uit zou blijven. Verzoeker reageerde op 13 oktober 2005 op deze brief met de mededeling dat hij van mening was dat het LBIO tot dan toe geen reëel antwoord op zijn eerdere brieven had gegeven en herhaalde zijn standpunten waarom er geen achterstand zou zijn.

3. In de klachtenprocedure bij het LBIO werd verzoekers klacht dat hij niet door het LBIO was geïnformeerd over het gelegde loonbeslag, gegrond geacht. Het LBIO ging niet in op verzoekers klacht dat er loonbeslag was gelegd terwijl er nog discussie was over de vraag of er wel een achterstand in de betaling was. Deze klacht werd door de Nationale ombudsman in onderzoek genomen.

4. De directeur van het LBIO acht de klacht niet gegrond. Hij onderbouwde dit als volgt.

In de brief van 19 september 2005 had het LBIO aangekondigd dat het de inning had overgenomen en dat verzoeker de kinderalimentatie voortaan aan het LBIO moest betalen. Een voorstel voor een betalingsregeling werd gedaan. Indien binnen tien dagen geen betaling was ontvangen, zou het LBIO zonder verdere aankondiging overgaan tot incassomaatregelen. Aangezien geen betaling werd ontvangen, werd in oktober 2005 beslag gelegd op het salaris van verzoeker. Dit omdat van enige vrijblijvendheid wat betreft de betaling van kinderalimentatie geen sprake is, aldus de directeur. Het LBIO heeft de wettelijke taak de gelden die bestemd zijn voor het onderhoud van kinderen te innen en aan de alimentatiegerechtigden af te dragen. Het feit dat er nog werd gecorrespondeerd doet hieraan volgens de directeur niets af. Immers, anders zou een betalingsplichtige het nemen van incassomaatregelen geruime tijd kunnen rekken waardoor de ontvangstgerechtigden geen gelden bestemd voor het levensonderhoud van de kinderen ontvangen.

5. Verzoeker herhaalde in zijn reactie van 30 maart 2007 wat hij al eerder had gesteld met betrekking tot het in zijn ogen niet bestaan van een achterstand.

6. De directeur weerlegde in zijn brief van 15 mei 2007 dat er geen achterstand zou zijn geweest. Verzoeker had niet de volledige kinderalimentatie voor zijn jongste dochter voldaan en voor zijn oudste was hij ook kinderalimentatie verschuldigd.

Beoordeling

7. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Dit brengt met zich mee dat het LBIO ter incasso van kinderalimentatie slechts beslag mag leggen op iemands loon of uitkering, als de betalingsplichtige in gebreke is gebleven om aan te tonen dat er geen sprake is van een betalingsachterstand, en als de betalingsplichtige ondanks herhaalde aanmaningen door het LBIO niet de volledige betalingsachterstand heeft voldaan.

8. Uit het voorgaande is gebleken dat het LBIO de inning terecht heeft overgenomen. Verzoeker had immers ten aanzien van de kinderalimentatie voor zijn jongste dochter de indexering niet betaald en voor zijn oudste dochter gedurende een aantal maanden in het geheel geen kinderalimentatie betaald, terwijl hij hiertoe wettelijk wel verplicht was. Het

LBIO heeft verzoeker op 19 september 2007 meegedeeld dat verzoeker voortaan aan het LBIO moest gaan betalen en dat het kon overgaan tot incassomaatregelen indien hij niet zou betalen. Deze mededeling is in de brief van 29 september 2007 nog herhaald. Zoals de Nationale ombudsman onder III. heeft geoordeeld, was het LBIO op dat moment voldoende duidelijk geweest in zijn berichtgeving omtrent de achterstand in de betaling. Toen verzoeker vervolgens nog steeds verzuimde aan zijn betalingsverplichting te voldoen en bleef betwisten dat er een betalingsachterstand bestond, mocht het LBIO verdergaande maatregelen treffen, zoals het leggen van vereenvoudigd loonbeslag. Het LBIO hoefde de discussie met verzoeker niet eerst af te ronden, alvorens deze stap te nemen. De Nationale ombudsman is van oordeel dat het LBIO niet in strijd met het evenredigheidsvereiste heeft gehandeld door beslag te leggen op het inkomen van verzoeker.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

V. Ten aanzien van het terugstorten van opslagkosten en kinderalimentatie voor

de oudste dochter

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er eveneens over dat het LBIO heeft geweigerd opslagkosten en te veel betaalde kinderalimentatie terug te storten. Verzoeker had op 11 januari 2006 een verzoek om nihilstelling van de kinderalimentatie voor zijn oudste dochter ingediend. Op 1 maart 2006 stelde de rechter de kinderalimentatie met ingang van 5 december 2004 op nihil. Gedurende die periode had het LBIO de inning voortgezet.

2. De directeur van het LBIO reageerde bij brief van 22 februari 2007 op deze klacht. Hij splitste de klacht op in twee onderdelen. Als eerste ging hij in op het weigeren de opslagkosten terug te betalen. Hij overwoog hieromtrent het volgende. Op grond van een rechterlijke uitspraak was verzoeker kinderalimentatie verschuldigd. Deze uitspraak geldt zolang deze niet bij latere uitspraak is gewijzigd, dan wel op nihil is gesteld.

Na de overname van de inning (voor beide dochters) was verzoeker op grond van artikel 1:408, derde lid BW verplicht opslagkosten te betalen aan het LBIO. Bij beschikking van 1 maart 2006 stelde de rechter de kinderalimentatie voor de oudste dochter van verzoeker op nihil (met ingang van 5 december 2004). In deze beschikking is niets opgenomen over de opslagkosten. Tevens is van belang dat deze zaak tussen verzoeker en zijn oudste dochter speelde, het LBIO was geen partij, aldus de directeur.

Het LBIO heeft werkzaamheden in het dossier verricht en wil deze vergoed hebben, ook de opslagkosten voor de oudste dochter. Wanneer het LBIO in geval van wijzigingen of nihilstellingen met terugwerkende kracht de reeds verschuldigd geworden

invorderingskosten alsnog geheel of gedeeltelijk voor eigen rekening zou moeten nemen, zou dit betekenen dat het LBIO gelden zou moeten toeleggen op haar inningstaak. De kosten zijn op dat moment immers reeds gemaakt door het LBIO. Het LBIO heeft niet de mogelijkheid om kosten bij een ontvangstgerechtigde in rekening te brengen. De kosten dienen volgens de wet door de onderhoudsplichtigen gedragen te worden, aldus de directeur.

Vervolgens ging de directeur in op het tweede deel: de weigering de kinderalimentatie terug te storten. De kinderalimentatie die het LBIO had ontvangen, was doorbetaald aan de ontvangstgerechtigde. Een eventuele vordering tot terugbetaling diende verzoeker tegen haar in te stellen, niet tegen het LBIO. Hierbij verwees het LBIO naar een uitspraak van de voorzieningenrechter te Groningen van 12 december 2003 (reg.nr. 68907 KG ZA 03-418). De vader had in deze zaak het LBIO om terugbetaling van aan de ontvangstgerechtigde doorbetaalde gelden gevraagd. De rechter oordeelde dat het LBIO hier buiten stond en verklaarde de vader niet-ontvankelijk in zijn verzoek. Deze moest zich tot de ontvangstgerechtigde wenden, zij had immers de gelden ontvangen.

3. Verzoekers reactie hierop luidde dat hij van mening was dat het LBIO de inning überhaupt niet had mogen overnemen. In dat geval had het LBIO ook geen kosten hoeven maken en dus ook geen recht op opslagkosten gehad.

Beoordeling

Met betrekking tot de opslagkosten

4. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Dit vereiste brengt mee dat een bestuursorgaan, voorafgaand aan elk handelen, of dit nu een rechtshandeling of een feitelijke handeling betreft, het belang van het realiseren van een doelstelling afweegt tegen de belangen van de burger.

5. Uit het feit dat het LBIO de inning terecht heeft overgenomen, vloeit voort dat verzoeker vanaf dat moment opslagkosten verschuldigd was over de maandelijks door hem te betalen kinderalimentatie (zie ook artikel 1 van het Besluit kostenopslag inning kinderalimentaties, onder Achtergrond onder 3.). In die zin is het standpunt van het LBIO dat verzoeker opslagkosten verschuldigd was niet onjuist.

De Nationale ombudsman volgt de directeur van het LBIO in zijn standpunt dat niet van het LBIO kan worden verlangd de destijds terecht gevorderde opslagkosten terug te betalen omdat achteraf de kinderalimentatie voor een van de kinderen met terugwerkende kracht op nihil is gesteld. Het zou in strijd met het redelijkheidsvereiste zijn, indien het LBIO destijds terecht geclaimde kosten achteraf alsnog zelf moet gaan dragen.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Met betrekking tot de kinderalimentatie

6. Ook nu toetst de Nationale ombudsman aan het onder 4. genoemde redelijkheidvereiste.

7. Het LBIO heeft de kinderalimentatie aan de ontvangstgerechtigde doorbetaald. Er is niet gebleken dat de ontvangstgerechtigde vanaf het moment dat de rechtszaak was aangespannen, het LBIO toestemming heeft verleend om de inning tot de uitspraak op te schorten. Het LBIO kon dus niet anders dan de kinderalimentatie blijven innen en doorbetalen aan de ontvangstgerechtigde. Achteraf blijkt dat de ontvangstgerechtigde vanaf 5 december 2004 geen kinderalimentatie meer van haar vader had hoeven ontvangen. De door verzoeker ten behoeve van haar verrichte betalingen kunnen dan ook worden aangemerkt als onverschuldigde betalingen op grond waarvan een terugbetalingsverplichting van haar zou bestaan (zie Achtergrond, onder 2.2.2.). Echter, anders dan verzoeker stelt, kan hij het LBIO hierop niet aanspreken, maar zal hij zich tot zijn dochter moeten wenden.

Gelet op het voorgaande komt de Nationale ombudsman tot de conclusie dat het LBIO niet in strijd met het redelijkheidvereiste heeft gehandeld door het te veel betaalde bedrag niet te willen terugbetalen.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

VI. Ten aanzien van de mededeling over de beëindiging van de incasso-bemiddeling en de terugbetalingsverplichting van de ontvangstgerechtigden

Bevindingen

1. Op 13 februari 2006 stuurde het LBIO een betalingsoverzicht naar verzoeker. Volgens dit overzicht had verzoeker te veel kinderalimentatie voor zijn jongste dochter betaald. De uit het loonbeslag ontvangen gelden waren aan verzoekers ex-echtgenote doorbetaald. Daarnaast betaalde verzoeker nog steeds rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote, ondanks het feit dat hij inmiddels aan het LBIO diende te betalen. In dezelfde brief werd aangegeven dat de ex-echtgenote per gelijke post was aangeschreven en dat daarin het voorstel was gedaan om de reeds ontvangen bedragen te verrekenen met de lopende termijnen vanaf 1 maart 2006.

2. Op 7 maart belde de partner van verzoeker naar het LBIO met de vraag of de ex-echtgenote al had aangegeven akkoord te zijn met de verrekening. Dit gesprek bevestigde zij in een brief van dezelfde datum. Ook vroegen verzoeker en zijn partner in deze brief om een schriftelijke bevestiging van zijn oudste dochter dat zij het te veel

ontvangen bedrag zou terugbetalen. Bemiddeling door het LBIO zou in deze zeer op prijs gesteld worden, aldus verzoeker.

3. Het LBIO schreef de ex-echtgenote op 7 maart 2006 nogmaals aan met het verzoek de berekening te controleren en aan te geven of zij akkoord ging met verrekening. Op 29 maart 2007 ontving het LBIO de reactie van de ontvangstgerechtigde. Zij schreef niet akkoord te gaan met verrekening, omdat er nog sprake was van een oudere achterstand welke het LBIO niet kon incasseren, omdat deze meer dan zes maanden voor overname van de inning was ontstaan. Wel zag zij af van verdere inning door het LBIO. Bij brief van 4 april 2006 stelde het LBIO verzoeker op de hoogte van het standpunt van diens ex-echtgenote. Het LBIO zag gelet op de reactie af van verdere incassobemiddeling.

4. Daarop nam de partner van verzoeker op 6 april 2006 telefonisch contact op met het LBIO. Afgesproken werd dat de medewerker van het LBIO de oudste dochter van verzoeker een brief zou sturen met het verzoek het te veel ontvangen bedrag terug te betalen. De medewerker had daaraan wel toegevoegd dat hij daar weinig heil in zag, omdat er geen terugbetalingsverplichting was, alleen een intrekking met terugwerkende kracht.

In de telefoonnotitie die verzoeker van het gesprek had gemaakt, is vermeld dat de medewerker zou hebben gezegd dat niemand iets zou hoeven terug te betalen aan verzoeker, omdat het bedrag zou vallen onder "onverschuldigd betaald". In de uitspraak stond niet dat er terugbetaald diende te worden. De medewerker zou verzoeker hebben geadviseerd een gerechtelijke procedure op te starten.

5. Het LBIO stuurde de oudste dochter op 11 april 2006 een brief met het verzoek het te veel ontvangen geld aan haar vader terug te betalen.

6. Verzoeker klaagt erover dat het LBIO hem in de brief van 4 april 2006 heeft meegedeeld dat het LBIO niets meer voor hem kon betekenen in het terugvorderen of verrekenen van de te veel betaalde bedragen nu zijn ex-echtgenote hieraan niet wilde meewerken. Tevens klaagt hij erover dat een medewerker van het LBIO hem in een telefoongesprek van 6 april 2006 heeft verteld dat noch zijn ex-echtgenote noch zijn oudste dochter hem geld terug hoefden te betalen omdat de gelden "onverschuldigd" zouden zijn betaald.

7. De directeur van het LBIO reageerde hierop in zijn brief van 22 februari 2007. Hij had de klacht ten aanzien van de brief van 4 april 2006 anders geïnterpreteerd dan de Nationale ombudsman voor ogen had. Daarom wordt dit standpunt hier niet opgenomen, maar onder 9.

Ten aanzien van het gesprek van 6 april 2006 merkte de directeur op dat uit de telefoonnotitie van de medewerker niet was gebleken dat hij heeft gezegd dat niemand geld terug hoefde te betalen omdat deze gelden onverschuldigd betaald zouden zijn.

Hoewel dit er niet met zoveel woorden in staat, blijkt dat wel is gezegd dat er geen terugbetalingsverplichting is, maar alleen een intrekking met terugwerkende kracht. Volgens artikel 6:203, tweede lid BW echter, heeft verzoeker wel een vordering op de onderhoudsgerechtigde tot teruggave van de teveel betaalde gelden. Deze klacht acht de directeur dan ook gegrond. De directeur vervolgde zijn betoog met de opmerking dat zijn medewerker naar zijn mening had bedoeld te zeggen dat doordat in de uitspraak van 1 maart 2006 niet was opgenomen dat er terugbetaald moest worden, er geen sprake was van een executoriale titel waarmee dat zou kunnen. Indien de gelden niet vrijwillig worden terugbetaald, dient verzoeker een vordering tot terugbetaling te starten bij de rechter tegen zijn dochter en ex-echtgenote. Voor het eventuele gebrek aan uitleg hierover, bood de directeur zijn verontschuldigen aan. De medewerker zou hierop worden aangesproken.

8. Verzoeker herhaalde in zijn reactie van 3 april 2007 zijn standpunt.

9. De Nationale ombudsman had de directeur om een hernieuwd standpunt gevraagd met betrekking tot de beëindiging van de incassobemiddeling zoals genoemd in de brief van 4 april 2006. De directeur gaf aan dat het LBIO de ex-echtgenote erop had gewezen dat zij te veel geld had ontvangen. Het LBIO deed haar een voorstel tot verrekening met de lopende termijnen. Dit voorstel werd door de ex-echtgenote van de hand gewezen. Het LBIO heeft geen wettelijke bevoegdheid om af te dwingen dat zij akkoord zou moeten gaan met verrekening. De directeur acht de klacht dan ook niet gegrond. Hij wees er nog wel op dat ook de oudste dochter was gewezen op het te veel betaalde bedrag.

Nu de directeur in zijn reactie niets had opgenomen over haar reactie op deze mededeling, gaat de Nationale ombudsman ervan uit dat zij hierop niet, dan wel afwijzend heeft gereageerd.

Beoordeling

Met betrekking tot de incassobemiddeling

10. Wederom wordt getoetst aan het redelijkheidvereiste. Dit houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Het vereiste brengt mee dat een bestuursorgaan, voorafgaand aan elk handelen, of dit nu een rechtshandeling of een feitelijke handeling betreft, het belang van het realiseren van een doelstelling afweegt tegen de belangen van de burger.

11. Nu er geen wettelijke verplichting bestaat voor het LBIO om voor terugvordering zorg te dragen, kan het LBIO niet worden verweten dat het zijn pogingen om hierin te bemiddelen heeft gestaakt, toen verzoekers ex-echtgenote aangaf hier niet aan mee te willen werken en zijn dochter op het voorstel niet is ingegaan. Het LBIO heeft dan ook niet gehandeld in strijd met het redelijkheidvereiste.

De klacht is op dit punt behoorlijk.

Met betrekking tot de onverschuldigde betaling

12. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

13. Ten aanzien van de mededeling over de onverschuldigd betaalde bedragen merkt de Nationale ombudsman het volgende op. De rechter heeft zich in zijn uitspraak van 1 maart 2006 niet uitgelaten over terugbetaling van gelden door de dochter aan verzoeker. Indien de rechter van oordeel is dat de kinderalimentatie niet terugbetaald hoeft te worden, omdat deze gelden inmiddels zijn aangewend voor de opvoeding en het onderhoud van het kind, neemt de rechter dit expliciet op in zijn vonnis. Nu de rechter hiervan heeft afgezien, kan verzoeker deze gelden terugvorderen van zijn oudste dochter. Het klopt dan ook dat deze gelden vanaf 5 december 2004 onverschuldigd zijn betaald. De opmerking van de medewerker dat er geen terugbetalingsverplichting zou bestaan is, zoals de directeur al opmerkte, niet juist. De medewerker heeft verzoeker dan ook niet juist geïnformeerd. Hiermee is gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen, is

gegrond ten aanzien van:

- de opmerking over de onverschuldigde betaling, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

niet gegrond ten aanzien van:

- het geen rekening houden met een onderling gemaakte afspraak;
- het geen rekening houden met het vooruitbetalen van de kinderalimentatie;
- het niet duidelijk maken waarom niet aan de betalingsverplichting was voldaan;
- het overgaan tot loonbeslag;
- het niet terugbetalen van opslagkosten en kinderalimentatie voor de oudste dochter;

- de mededeling over de incassobemiddeling.

DE NATIONALE OMBUDSMAN,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Onderzoek

Op 9 april 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer W. te Vlissingen, met een klacht over een gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) te Gouda. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de directeur van het LBIO, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de directeur verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tijdens het onderzoek kregen de directeur en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Tevens werd de directeur een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Het LBIO deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 9 april 2006.

Nadere informatie van verzoeker van 8 mei 2006, met bijlagen, waaronder op deze zaak betrekking hebbende correspondentie tussen verzoeker en het LBIO.

Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 30 november 2006.

Standpunt van de directeur van 22 februari 2007, met bijlagen, waaronder op deze zaak betrekking hebbende correspondentie tussen het LBIO en verzoeker.

Reactie van verzoeker van 30 maart 2007.

Reactie van de directeur van 15 mei 2007.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Echtscheiding

1.1. Uitspraak van 14 november 2001

"De beslissing.

De rechtbank:

spreekt uit de echtscheiding in het tussen verzoekers gesloten huwelijk;

bepaalt dat de inhoud van het aangehecht convenant - voor zover de kinderbijdrage en de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap betreffend - deel uitmaakt van deze beschikking;

compenseert - voor zoveel nodig - de proceskosten zo dat iedere partij de eigen kosten draagt,

(...)"

1.2. Echtscheidingsconvenant

"Artikel 1: Alimentatie

1.1 De partijen komen overeen dat na de ontbinding van hun huwelijk de man tegenover de vrouw tot betaling van een alimentatie gehouden zal zijn, van een bedrag ad *f* 400,00 per kind per maand, derhalve in totaal *f* 800,00 per maand."

2. Burgerlijk Wetboek

2.1. Boek 1

Artikel 402a

"1. De bij rechterlijke uitspraak of bij overeenkomst vastgestelde bedragen voor levensonderhoud worden jaarlijks van rechtswege gewijzigd met een door Onze Minister van Justitie vast te stellen percentage, dat, behoudens het bepaalde in het derde en vierde lid, overeenkomt met het procentuele verschil tussen het indexcijfer der lonen per 30 september van enig jaar en het overeenkomstige indexcijfer in het voorafgaande jaar.

2. De wijziging gaat in op 1 januari volgende op de in het eerste lid genoemde datum. De beschikking waarin het percentage is vastgesteld, wordt bekend gemaakt in de Staatscourant.

(...)

5. De wijziging van rechtswege kan bij rechterlijke uitspraak of bij overeenkomst geheel of voor een bepaalde tijdsduur worden uitgesloten. Daarbij kan tevens worden bepaald dat en op welke wijze het bedrag voor levensonderhoud anders dan van rechtswege periodiek zal worden gewijzigd.

(...)

8. De tenuitvoerlegging van een executoriale titel betreffende de betaling van levensonderhoud geschiedt met inachtneming van de op het tijdstip van de tenuitvoerlegging ingegane wijzigingen van rechtswege dan wel met inachtneming van de wijzigingen overeenkomstig de tweede zin van het vijfde lid van dit artikel."

2.2. Boek 6

2.2.1. Artikel 43

"1. Verricht de schuldenaar een betaling die zou kunnen worden toegerekend op twee of meer verbintenissen jegens een zelfde schuldeiser, dan geschiedt de toerekening op de verbintenis welke de schuldenaar bij de betaling aanwijst.

2. Bij gebreke van zodanige aanwijzing geschiedt de toerekening in de eerste plaats op de opeisbare verbintenissen. Zijn er ook dan nog meer verbintenissen waarop de toerekening zou kunnen plaatsvinden, dan geschiedt deze in de eerste plaats op de meest bezwarende en zijn de verbintenissen even bezwarend, op de oudste. Zijn de verbintenissen bovendien even oud, dan geschiedt de toerekening naar evenredigheid."

2.2.2. Artikel 203

"1. Degene die een ander zonder rechtsgrond een goed heeft gegeven, is gerechtigd dit van de ontvanger als onverschuldigd betaald terug te vorderen.

2. Betreft de onverschuldigde betaling een geldsom, dan strekt de vordering tot teruggave van een gelijk bedrag.

3. Degene die zonder rechtsgrond een prestatie van andere aard heeft verricht, heeft eveneens jegens de ontvanger recht op ongedaanmaking daarvan."

3. Besluit kostenopslag inning kinderalimentaties

Artikel 1, zoals dat geldig was tot 15 november 2006

"1. Onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie, geschiedt het verhaal van kosten van invordering van uitkeringen tot voorziening in de kosten van

verzorging en opvoeding of tot voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie door verhoging van de uitkering, zoals deze in een rechterlijke beslissing is vastgelegd, met een bedrag per maand van € 11,34 dan wel ééntiende deel van de uitkering, indien dat deel meer is dan € 11,34.

2. Indien door een onderhoudsgerechtigde of door een onderhoudsplichtige ten behoeve van meer dan één minderjarige of meerderjarige die de leeftijd van eenentwintig jaren nog niet heeft bereikt, een verzoek tot invordering van de uitkering is gedaan, wordt het verhaal van kosten overeenkomstig het eerste lid berekend over het totale bedrag van de uitkeringen."

Artikel 1, zoals dat geldig was vanaf 15 november 2006

"1. Onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie, geschiedt het verhaal van kosten van invordering van uitkeringen tot voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding of tot voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie door verhoging van de uitkering, zoals deze in een rechterlijke beslissing is vastgelegd, met een bedrag per maand van € 19,00 dan wel vijftienhonderdste deel van de uitkering, indien dat deel meer is dan € 19,00.

2. Indien door een onderhoudsgerechtigde of door een onderhoudsplichtige ten behoeve van meer dan één minderjarige of meerderjarige die de leeftijd van eenentwintig jaren nog niet heeft bereikt, een verzoek tot invordering van de uitkering is gedaan, wordt het verhaal van kosten overeenkomstig het eerste lid berekend over het totale bedrag van de uitkeringen."

2

2006.04483

de Nationale ombudsman